

Uchwała
Komisji Habilitacyjnej
z dnia 20 kwietnia 2021 r.
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo wszczętym
na wniosek dr inż. Aleksandry Alicji Drażbo

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w dniu 28 stycznia 2021 r., działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478) po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane **„Efektywność stosowania fermentowanych pasz białkowych w żywieniu indyków rzeźnych”** stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania dr inż. Aleksandrze Alicji Drażbo stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie stanowi jej integralną część.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Sekretarz komisji

Prof. dr hab. Anna Wójcik

Przewodniczący komisji

Prof. dr hab. Jan Udała

Uzasadnienie do Uchwały

podjętej przez Komisję Habilitacyjną, powołaną w dniu 28 stycznia 2021 r. przez Radę Naukową Dyscypliny Zootechnika i Rybactwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr inż. Aleksandry Alicji Drażbo w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika i rybactwo

1. Sylwetka Habilitantki

Dr inż. Aleksandra A. Drażbo jest absolwentką kierunku Towaroznawstwo, Wydziału Bioinżynierii Zwierząt Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, uzyskując w 2004 r. tytuł zawodowy magistra. W dniu 5 listopada 2010 r., na podstawie dysertacji doktorskiej pt. „Fizjologiczne, produkcyjne i środowiskowe efekty zastosowania w fazowym tuczu świń mieszanek o zróżnicowanym poziomie białka i aminokwasów limitujących”, wykonanej pod kierunkiem prof. dr. hab. Wiesława Sobotki, Rada Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie nadała Jej stopień naukowy doktora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika.

Kandydatka w okresie 1.03.-30.09.2010 r. zatrudniona była na stanowisku specjalisty w Katedrze Drobiarstwa, Wydziału Bioinżynierii Zwierząt UWM w Olsztynie, a od 1.10.2010 r. do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w tej samej Jednostce. Podczas pracy zawodowej Habilitantka poszerzała swoje kompetencje i umiejętności odbywając staż dydaktyczny na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (2014 r.) zrealizowany w ramach projektu „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego UWM w Olsztynie” oraz na Lithuanian University of Health Sciences w Kownie (2019) w ramach programu ERASMUS+.

2. Ocena osiągnięcia naukowego

Jako podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie zootechnika i rybactwo dr inż. Aleksandra Drażbo, przedstawiła cykl pięciu oryginalnych prac naukowych określonych wspólnym tytułem „Efektywność stosowania fermentowanych pasz białkowych w żywieniu indyków rzeźnych” opublikowanych w latach 2018-2020.

Wszystkie prace opublikowane zostały w czasopismach znajdujących się na liście Journal Citation Reports (JCR). Łączna wartość punktowa powyższych publikacji według kryteriów Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zgodnie z rokiem opublikowania wynosi 345 punktów. Sumaryczny Impact Factor, zgodnie z rokiem opublikowania, kształtuje się natomiast na poziomie 10,474. W czterech pracach dr inż. Aleksandra Drażbo jest pierwszym autorem, a Jej udział w powstaniu tych prac był wiodący. Natomiast w piątej pracy Kandydatka jest siódmym, przedostatnim autorem.

Oceniając osiągnięcie naukowe dr inż. Aleksandry Drażbo *prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz* stwierdził, że oceniany cykl prac oryginalnych, stanowiących osiągnięcie, jest ważną, jednolitą tematycznie pozycją naukową, posiadającą istotną wartość nie tylko poznawczą, ale również aplikacyjną, dotyczącą określenia efektywności procesu fermentacji jako metody zwiększającej wartość pokarmową wybranych krajowych materiałów białkowych i ich przydatność w żywieniu indyków rzeźnych. Wskazał również na konsekwentnie realizowane przez Nią kolejne etapy doświadczalne, wykorzystanie poprawnie dobranej metodyki i nowoczesnych narzędzi badawczych, między innymi z zakresu analizy statusu fizjologicznego przewodu pokarmowego ptaków.

Prof. dr hab. Dariusz Kokoszyński wskazał, że podjęte badania określające przydatność i możliwości wykorzystania surowych i fermentowanych pasz białkowych pochodzenia roślinnego (makuch rzepakowy, nasiona bobiku, nasiona grochu) w żywieniu młodych indyków rzeźnych, mają nie tylko znaczenie dla nauki. Wyniki badań są cennym źródłem informacji m.in. dla wytwórni mieszanek paszowych, producentów młodych indyków rzeźnych, konsumentów i przetwórci mięsa indyczego. Dotyczą zamiany części poekstrakcyjnej śruty sojowej krajowymi paszami bogatymi w białko pochodzenia roślinnego, co w obliczu zakazu stosowania modyfikowanej genetycznie soi w żywieniu drobiu, w tym indyków ma znaczenie strategiczne.

Dr hab. Danuta Majewska, prof. ZUT uważa, że zaprezentowane badania wpisują się w aktualne trendy badawcze i oczekiwania społeczne, a uzyskane wyniki mają istotne znaczenie naukowe i aplikacyjne. Zwróciła również uwagę, że w kontekście braku wyników badań, dotyczących efektywności stosowania fermentowanych komponentów białkowych w żywieniu indyków rzeźnych oraz tego, że Polska jest największym producentem żywca indyczego w Europie, to podjęcie przez Habilitantkę badań nad przydatnością stosowania fermentowanych pasz białkowych w żywieniu tego gatunku uważa za szczególnie cenne. Profesor, odnosząc się do wkładu Habilitantki w przygotowanie prac składających się na osiągnięcie naukowe stwierdziła, że świadczy to o umiejętności podejmowania zadań naukowych na różnych etapach ich realizacji oraz gotowości do samodzielnego prowadzenia różnych zadań badawczych.

Dr hab. Artur Kowalczyk, profesor uczelni uważa podjętą przez Habilitantkę tematykę badawczą dotyczącą alternatywnych źródeł białka roślinnego dla poekstrakcyjnej śruty sojowej za niezwykle istotną, z dwóch powodów. Po pierwsze, planowane wprowadzenie w Polsce przepisów zabraniających stosowania w żywieniu zwierząt roślin genetycznie modyfikowanych, po drugie, niestabilna na rynkach światowych cena poekstrakcyjnej śruty sojowej może negatywnie wpłynąć na ekonomikę produkcji intensywnie rozwijającego się krajowego sektora drobiarskiego.

Komisja, na podstawie opinii Recenzentów stwierdziła, że do najbardziej znaczących aspektów poznawczych i aplikacyjnych badań zaprezentowanych w pracach zaliczonych do szczególnego osiągnięcia naukowego dr inż. Aleksandry Drażbo należy zaliczyć:

- wykazanie niewielkiego wpływu fermentacji na zawartość podstawowych składników pokarmowych w paszach białkowych przy istotnym obniżeniu koncentracji niektórych związków antyżywniowych w makuchu rzepakowym i śrucie z nasion grochu, co poprawiło ich wartość pokarmową;
- określenie korzystnego wpływu zastosowanej fermentacji makuchu rzepakowego na końcową masę ciała indyków rzeźnych oraz braku takiego oddziaływania w przypadku nasion roślin bobowatych;
- wskazanie surowego i fermentowanego makuchu rzepakowego jako wartościowego komponentu pasz dla indyczek rzeźnych, ponieważ obniżały zawartość cholesterolu oraz poprawiały profil kwasów tłuszczowych w mięśniach piersiowych, a dodatkowo korzystnie oddziaływały na status antyoksydacyjny krwi i mięśni oraz histomorfometrię jelit ptaków;
- wykazanie korzystnego wpływu fermentacji makuchu rzepakowego oraz nasion bobiku na funkcjonowanie przewodu pokarmowego stymulując produkcję lotnych kwasów tłuszczowych oraz w przypadku bobiku zmniejszając aktywność enzymów mikrobiologicznych;
- określenie pozytywnego wpływu fermentacji śruty z nasion grochu zmniejszającego częstotliwość występowania zapalenia poduszki stopy indyczek (FPD).

Po zapoznaniu się z całością dokumentacji i przygotowanymi recenzjami Komisja stwierdza, że przedstawiony przez dr inż. Aleksandrę Drażbo cykl powiązanych tematycznie publikacji jest zwartą i wartościową pozycją naukową, o wysokim poziomie merytorycznym. Cykl ten stanowi wymierny wkład Habilitantki w rozwój dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, w związku z tym może być uznany za osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478).

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego, istotnej aktywności naukowej, udział w projektach badawczych, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym

Prof. dr hab. Sylwester Świątkiewicz oceniając wartość opublikowanego dorobku dr inż. Aleksandry Drażbo stwierdził, że jest ona znacząca, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Całkowity dorobek publikacyjny Habilitantki obejmuje 29 oryginalnych prac twórczych (24 po wyłączeniu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego), w tym 21 opublikowanych w czasopiśmie indeksowanych w bazie Journal Citation Reports (16 po wyłączeniu publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego), jak również 25 doniesień konferencyjnych. Zdecydowana większość oryginalnych prac twórczych Habilitantki powstała po

ostatnim awansie naukowym (25 pozycji), co stanowi potwierdzenie faktu istotnego zwiększenia aktywności badawczej i publikacyjnej Kandydatki po uzyskaniu stopnia doktora.

Na podstawie treści wniosku Habilitantki, **prof. dr hab. Dariusz Kokoszyński** wskazał, że okres ostatnich 10 lat (po uzyskaniu stopnia doktora nauk rolniczych) to etap Jej dynamicznego rozwoju naukowego i prezentacji wyników badań w licznych publikacjach ze wskaźnikiem IF. Sumaryczny Impact Factor za wszystkie opublikowane prace ze wskaźnikiem IF wynosi 31,617 (całość po uzyskaniu stopnia doktora). Zgodnie ze wskazaniem na dzień 30 października 2020 r. według bazy Web of Science liczba cytowań prac których Habilitantka jest współautorem wynosiła 97 (bez autocytowań 91), a Indeks Hirscha 6. Zgodnie z wykazem czasopism MNiSW z roku wydania wszystkie opublikowane Jej prace naukowe uzyskały 1 303 punkty (po uzyskaniu stopnia doktora 1 273 punkty), natomiast wg listy czasopism obowiązującej na dzień 30.10.2020 r. 2 150 punktów (w tym 2 110 punktów po uzyskaniu stopnia doktora). Po wyłączeniu prac stanowiących jednolity cykl publikacji, zgodnie z rokiem ukazania się publikacji sumaryczny Impact Factor dla pozostałych prac z IF wynosi 21,143, natomiast łączna liczba punktów za publikacje w czasopismach ujętych na liście MNiSW wynosiła 958 (928 po uzyskaniu stopnia doktora) według roku wydania publikacji.

Dr hab. Danuta Majewska, prof. ZUT zwróciła uwagę na dużą aktywność Habilitantki w zakresie udostępniania i poddawania pod debatę naukową swoich osiągnięć badawczych. Świadczy o tym autorstwo i współautorstwo 25. komunikatów naukowych, spośród których 21 zaprezentowała ustnie i 4 w formie posteru na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. O tym, że dr inż. Aleksandra Drażbo została „dostrzeżona” na tle innych badaczy, może świadczyć fakt przygotowania 11 recenzji artykułów dla czasopism naukowych o zasięgu międzynarodowym. Ponadto Pani dr hab. Danuta Majewska wskazała, że pod względem merytorycznym pozostały dorobek naukowo-badawczy dr inż. Aleksandry Drażbo jest spójny i umiejscowiony w obszarze dyscypliny zootechnika i rybactwo. W początkowych etapach swojej pracy naukowej Kandydatka prowadziła badania związane z określeniem optymalnych poziomów białka i aminokwasów w żywieniu tuczników w kontekście oszczędnego gospodarowania azotem i wydalania ich do środowiska. Później Jej zainteresowania skupiły się głównie na zastosowaniu w żywieniu drobiu różnych komponentów i dodatków paszowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na funkcjonowanie i status zdrowotny organizmu ptaków oraz jakość surowców pochodzenia drobiarskiego.

Dr hab. Artur Kowalczyk, profesor uczelni z uznaniem odniósł się do udziału dr inż. Aleksandry Drażbo w badaniach współfinansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w ramach inicjatywy CORNET pod nazwą „Innowacyjna technologia przetwórstwa rzepek do żywienia drobiu”, współrealizując zadanie „Ocena efektywności stosowania innowacyjnych produktów wysokobiałkowych z makuchu rzepekowego w żywieniu indyków rzeźnych”. W drugim

projekcie pt. „GUTFEED - innowacyjne żywienie w zrównoważonej produkcji drobiarskiej”, realizowanym wraz z krajowymi jednostkami naukowymi oraz partnerami z sektora gospodarczego, Habilitantka uczestniczyła w badaniach nad efektywnością stosowania fermentowanego makuchu rzepakowego w żywieniu indyków. Wyniki tych badań ukazały się w trzech publikacjach stanowiących oceniane osiągnięcie naukowe, w których Kandydatka potwierdziła swoją wiodącą rolę w realizacji tych doświadczeń.

Ogólnie, zakres realizowanych prac badawczych przez dr Aleksandrę Drażbo można ująć w następujących obszarach:

- określenie optymalnych poziomów białka i aminokwasów w żywieniu tuczników,
- efektywność stosowania nanocząstek Cr, Cu, Zn i Ag w żywieniu drobiu rzeźnego,
- zastosowanie wybranych dodatków paszowych jako modulatorów statusu zdrowotnego organizmu,
- poprawa strawności składników pokarmowych i funkcjonowania przewodu pokarmowego,
- kształtowanie jakości jaj.

Do najważniejszych osiągnięć naukowych Habilitantki, będących wynikiem realizacji badań w wyżej wymienionych obszarach należy zaliczyć:

- wykazanie, że obniżenie o 15% zawartości białka w mieszankach dla tuczników przy jednoczesnym wzbogaceniu diety w aminokwasy limitujące, pozwala na zwiększenie strawności białka paszowego i retencję azotu w organizmie świń, a w konsekwencji na zmniejszenie jego wydalania do środowiska,
- ustalenie maksymalnych, bezpiecznych poziomów aplikacji nanocząstek Ag, Cr i Cu podczas odchowu kurcząt brojlerów w odniesieniu do niekorzystnego wpływu na stres oksydacyjny oraz wskazanie na ewentualne skutki zastosowanie większych dawek tych składników,
- wykazanie, że zastosowanie ksylanazy oraz emulsyfikatora w diecie indyków rzeźnych w określonych mieszankach paszowych wpływa korzystnie na przemiany metaboliczne w przewodzie pokarmowym ptaków, a w konsekwencji poprawia wyniki odchowu.

Recenzenci wysoko ocenili zakres i poziom współpracy Habilitantki z podmiotami gospodarczymi, których celem było określenie efektywności zastosowania wybranych komponentów i dodatków paszowych w żywieniu drobiu. W latach 2015-2020 była wykonawcą w 16 tematach badawczych, realizowanych dla kontrahentów z Francji, Belgii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Irlandii, a także Polski. Liczba realizowanych tematów wskazuje na ogromne zaangażowanie w prace badawcze Katedry Drobiarstwa oraz świadczy o dużej wiedzy merytorycznej i wysokich umiejętnościach współpracy międzynarodowej.

Podsumowując działalność badawczą, wszyscy Członkowie Komisji, stwierdzili, że całokształt osiągnięć naukowo-badawczych dr inż. Aleksandry Drażbo jest znaczący pod

względem ilościowym jak też i jakościowym, stanowiąc istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej zootechnika i rybactwo, co upoważnia do stwierdzenia, że dorobek Habilitantki stanowi w pełni wystarczającą podstawę do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Komisja bardzo wysoko oceniła działalność dydaktyczną Habilitantki. Dr inż. Aleksandra Drażbo jest aktywnym nauczycielem akademickim i prowadzi zajęcia ze studentami kierunku Zootechnika, Bioinżynieria Produkcji Żywności, Zwierzęta w rekreacji, edukacji, i terapii, Weterynaria, Rolnictwo, Gastronomia - sztuka kulinarna dla studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Habilitantka jest ponadto koordynatorem trzech przedmiotów: Chów i hodowla ptaków ozdobnych i śpiewających. Towaroznawstwo i przetwórstwo produktów drobiarskich, Kształtowanie i ocena jakości produktów drobiarskich. Doktor Aleksandra Drażbo pełniła funkcje promotora pomocniczego w jednym zakończonym i w jednym otwartym przewodzie doktorskim. Była promotorem 23. prac dyplomowych, w tym 5. prac magisterskich i 18. prac inżynierskich oraz recenzentem 28. prac dyplomowych. Habilitantka odbyła ponadto 2 staże dydaktyczne na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (2014 r.) oraz na Lithuanian University of Health Sciences w Kownie (Litwa) w ramach programu ERASMUS+ (2019 r.). Za osiągnięcia w pracy dydaktycznej została wyróżniona nagrodą zespołową I^o JM Rektora UWM w Olsztynie (2017 r.).

Dr inż. Aleksandra Drażbo jest również zaangażowana w działalność organizacyjną na rzecz Uczelni i Wydziału, a także angażuje się w działania poza nimi. W ramach działalności popularyzatorskiej Kandydatka aktywnie uczestniczyła w upowszechnianiu wiedzy wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych prowadząc cykl warsztatowych zajęć dydaktycznych pt. "Tajemnice jaja". Bierze czynny udział w działalności towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwo Zootechnicznego im. Michała Oczapowskiego (od 2016 roku) oraz Światowego Stowarzyszenia Wiedzy Drobiarskiej PO WPSA (od 2014 roku). Natomiast od 2019 roku uczestniczy w pracach Grupy Roboczej WG4 World's Poultry Science Association, gdzie reprezentuje Polski Oddział WPSA. Wyrazem zaufania międzynarodowego środowiska drobiarskiego co do umiejętności organizacyjnych jest powierzenie Habilitantce w 2019 roku funkcji sekretarza komitetu organizacyjnego XIXth European Symposium on the Quality of Eggs and Egg Products and XXVth European Symposium on the Quality of Poultry Meat, które odbędzie się w Krakowie w 2022 r.

Podsumowując wszyscy Członkowie Komisji, ocenili pozytywnie działalność dydaktyczną, organizacyjną i popularyzatorską dr inż. Aleksandry Drażbo, uznając że spełnia Ona również w tym zakresie wymagania stawiane Kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

5. Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę jednoznacznie pozytywne recenzje całokształtu dorobku naukowego, działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej dr inż. Aleksandry Alicji Drażbo, jak również ocenę przedstawioną przez Członków Komisji Habilitacyjnej podczas posiedzenia w dniu 20 kwietnia 2021 roku należy stwierdzić, że Kandydatka posiada znaczący dorobek naukowy, czym wnosi istotny wkład w rozwój dyscypliny zootechnika i rybactwo.

W związku z tym Komisja stwierdza, że Habilitantka spełnia kryteria stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika i rybactwo zgodnie z warunkami określonymi w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478).

Biorąc powyższe pod uwagę, Komisja pozytywnie opiniuje i jednomyślnie popiera wniosek o nadanie dr inż. Aleksandrze Alicji Drażbo stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie zootechnika i rybactwo.

Wyniki głosowania:

Obecnych: 7

Za: 7

Przeciw: 0

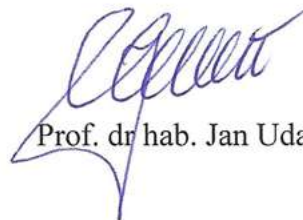
Wstrzymuję się: 0

Sekretarz komisji

Prof. dr hab. Anna Wójcik

Przewodniczący komisji

Prof. dr hab. Jan Udała

Olsztyn, 20.04.2021 r.